

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

(s dodatkem č. 1 + 2)

1	Identifikační údaje o škole	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky	7
3.2	Životospráva.....	7
3.3	Psychosociální podmínky	8
3.4	Organizace chodu.....	9
3.5	Řízení mateřské školy.....	10
3.6	Personální a pedagogické zajištění	11
3.7	Spoluúčast rodičů.....	11
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	12
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	13
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	13
3.11	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	14
4	Organizace vzdělávání.....	15
5	Charakteristika vzdělávacího programu	17
5.1	Zaměření školy	17
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	17
5.3	Metody a formy vzdělávání	17
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	18
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	20
6	Vzdělávací obsah.....	21
6.1	Integrované bloky	21
6.1.1	Chráníme si své zdraví.....	21
6.1.2	Jen si, děti, všimněte, co je věcí na světě	25
6.1.3	Kolem nás je velký svět, pojd' si o něm vyprávět	31
6.1.4	Radovat se umíme, vesele svět vidíme	39
6.1.5	Sluníčko se na nás směje, v přírodě se pořád něco děje	44
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	50
6.3	Dílčí projekty a programy.....	50
7	Systém evaluace.....	51

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (s dodatky č. 1 + 2)

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Svět nekončí za vrátky

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a Mateřská škola, Šanov, okres Znojmo, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY:

Komenského 241, Šanov, 67168

KONTAKTY:

e-mail: skola@zssanov.cz

web: www.zssanov.cz

REDIZO: 600127656

IČO: 70993106

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Eva Plešová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Mgr. Kateřina Kubovčíková

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Šanov

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Šanov, Hlavní 65, 67168 Hrabětice

KONTAKTY:

tel.: 515 229 939

email: info@sanov.cz

IČ: 00293571

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: od 01.09.2021

VERZE ŠVP: 4

ČÍSLO JEDNACÍ: ZŠŠa109/2021

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 30. 8. 2021

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 30. 8. 2021

.....

ředitel školy
Mgr. Eva Plešová

.....

Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 72

Počet tříd: 3

Počet pracovníků: 10

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Mateřská škola se nachází v klidnější části vesnice, směrem na Velký Karlov.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Budova mateřské školy je jednopodlažní, v současné době máme k využití tři prostorné třídy, stabilní lehárny, šatny a sociální zařízení.

Nová moderní kuchyň, sklady a zázemí kuchyně jsou zcela vybaveny podle podmínek EU. Svačinky a obědy se vydávají ve výdejních kuchyňkách ve dvou třídách, ve třetí se vydávají pomocí servírovacího vozíku.

Na jižní straně se rozkládá školní zahrada, která má nadstandartní rozlohu a zcela přírodní charakter.

Dopravní dostupnost školy:

V blízkosti školy se nachází autobusová zastávka, na okraji obce směrem k obci Hrušovany nad Jevišovkou je i vlaková stanice.

Informace z historie školy:

V roce 2003 byla mateřská škola sloučena se základní školou pod názvem Základní škola a Mateřská škola, Šanov, okres Znojmo, příspěvková organizace.

Během let 2017/2018 prošla budova náročnou rekonstrukcí v rámci dotací EU. Budova má bezbariérový přístup hlavním vchodem, vnitřní prostory také splňují požadavky na předškolní vzdělávání dětí se specifickými pohybovými potřebami.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Třídy mají dostatečně velké prostory, rekuperaci vzduchu, dostatek oken k prosvětlení místností a prostorové uspořádání zcela vyhovuje ke skupinovým i individuálním činnostem dětí.

Nábytek ve třídách je přizpůsoben dětem. Lůžka, umývárny a toalety odpovídají počtu dětí a jsou pěkně barevně laděné. Tělocvičné nářadí je zdravotně nezávadné a bezpečné.

Vybavení hračkami, pomůckami, didaktickými materiály, náčiním a různými doplňky odpovídá počtu a věku dětí ve třídách a je průběžně obnovováno.

Hračky jsou uspořádány tak, aby je děti dobře viděly a mohly si je samy brát a samy ukládat zpět. Jsou dána pravidla pro jejich bezpečné využívání.

Na úpravě a výzdobě prostředí se děti podílejí svými nápady a výtvary, které jsou vystavovány v prostorách mateřské školy.

K mateřské škole patří rozlehlá zahrada, která je vybavena základním sportovním vybavením.

Všechny vnitřní i venkovní prostory splňují bezpečností a hygienické podmínky.

Záměry:

- Doplňování didaktických a sportovních pomůcek, odborné a dětské literatury – průběžně.
- Vybudování Kneippova chodníku.

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů. Jsou dodržovány technologické přípravy pokrmů a nápojů, je zachována vhodná skladba jídelníčku. V průběhu celého dne je zajištěn pitný režim, děti mají svoje hrníčky.

Škola zajišťuje denní rytmus a řád s důrazem na střídání aktivit a odpočinku, který je však uvolněný natolik, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.

Děti jsou dostatečně dlouho venku, program je přizpůsobován kvalitě ovzduší.

Ve třídách je pohyb dětí samozřejmostí a je přizpůsoben podmínkám jednotlivých tříd, na školní zahradě mají dostatek prostoru k přirozenému pohybu.

Je respektována individuální potřeba aktivit a odpočinku, dětem s nižší potřebou spánku jsou postupně nabízeny klidové činnosti.

Učitelé jdou dětem příkladem ve zdravém životním stylu, dodržují hygienické předpisy, správné zásady stolování a slušného chování.

Záměry:

- Využívat nové trendy ve zdravé výživě.
- Inovovat stávající recepty a zařazovat nové.

3.3 Psychosociální podmínky

Klademe důraz na to, aby se děti i dospělí cítili v prostředí mateřské školy dobře a bezpečně.

Adaptace pro nově příchozí děti je důležitá, proto se snažíme dětem vstup do školy co nejvíce usnadnit. Adaptační proces probíhá citlivě s ohledem na individualitu dítěte, je možná postupná adaptace dle možností rodičů.

Přistupujeme k dětem klidně, přirozeně a citlivě, respektujeme potřeby dětí, reagujeme na ně.

Všechny děti mají v naší škole stejná práva, stejné možnosti.

Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z řádu chování a norem, které jsou ve škole stanoveny.

Děti se podílejí na vytváření pravidel soužití v mateřské škole a jsou vedeny k jejich respektování. V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, kamarádské vztahy, vzájemnou pomoc a podporu.

Učitelky přistupují k dětem přirozeným a klidným přístupem, snaží se o nenásilnou komunikaci s dítětem, která je mu příjemná a kterou navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce.

Děti jsou zapojovány do vzdělávací nabídky, spolupodílí se na námětech společných činností, samostatně se mohou rozhodovat při různých aktivitách.

Povzbuzujeme u dětí sebevědomí a samostatnost laskavým slovem, pochvalou, povzbuzením.

Vedeme děti k vytváření slušných návyků ve vztahu k dospělým, ale zároveň podporujeme navzájem vzájemnou důvěru, tolerantnost, ohleduplnost a vzájemnou pomoc.

Děti si ve třídě vytvářejí vztahy mezi sebou, nenásilně jsou vedeny k prosociálnímu chování (pomáhat druhým, udělat jim radost, neubližovat si).

Záměry:

- Dbát na prevenci rizikového chování dětí.
- Spolupracovat s rodiči nově příchozích dětí před nástupem do MŠ – vždy v měsíci červnu.

3.4 Organizace chodu

Denní režim je přizpůsoben všem věkovým skupinám, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich potřeby a s nimi spojené změny.

Denně jsou zařazovány pohybové chvílky a řízené pohybové aktivity v prostorách tříd a hlavně na školní zahradě.

Pedagogický personál se plně věnuje dětem, jejich výchově a vzdělávání, dbají na střídání spontánních a řízených činností s ohledem na jejich zájem a okamžitou dispozici.

Snažíme se svým přístupem v dětech vyvolat pocit klidu, bezpečí, soukromí a potřebného zázemí.

Při vstupu do mateřské školy uplatňujeme individuálně přizpůsobený adaptační režim.

Spontánní a řízené činnosti jsou v denním programu vyvážené.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, mohou ji odložit, pokračovat nebo ukončit.

Na základě společně tvořené nabídky vzdělávání jsou aktivity organizovány tak, aby děti byly nenásilně podněcovány k vlastní aktivitě, experimentování, aby mohly pracovat svým tempem.

Podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti jsou vytvářeny dle potřeb dětí, mají možnost se zapojovat v malých, středních i velkých skupinách.

Děti mají v případě potřeby možnost se uchýlit do klidného koutku a neúčastnit se společných činností. Dbáme na osobní soukromí dětí, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí.

Pro jejich realizaci vytváříme vhodné podmínky (prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas).

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

Záměry:

- Při pobytu venku rozšiřovat nabídku činností – pozorování přírody za použití technických pomůcek (např. fotografování pomocí tabletů, lupy, mikroskopy), pohybové hry, přirozený pohyb.
- Zařazovat častěji vycházky do přírody (lesopark, okolí MŠ).

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny a dodržovány daným školním řádem.

Informační systém funguje jak uvnitř mateřské školy, tak navenek.

Mezi spolupracovníky panuje vzájemná důvěra a tolerance, všichni jsou zapojováni do řízení mateřské školy, jsou respektovány jejich názory, jsou motivováni pro spoluúčast na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.

Pedagogický sbor pracuje jako tým, spolupracuje s rodiči.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, zakládá se na předchozí analýze a zpětné vazbě.

Spolupráce s různými subjekty pomáhá naší mateřské škole při prezentaci na veřejnosti, která je základem pro dobrou image a zájem o školu.

Spolupracujeme s následujícími institucemi:

Základní škola ("Kurz předškoláka")

Senior Centrum Šanov (setkávání dětí se seniory při různých příležitostech)

Obecní knihovna (postupné seznamování dětí s literaturou)

Obecní úřad (veřejné vystoupení při rozsvěcování stromečku v období adventu)

SPC Brno, pobočka Znojmo (dle zájmu rodičů zajišťujeme logopedickou depistáž)

PPP Znojmo (dle zájmu rodičů zprostředkujeme odborné pedagogické a psychologické služby)

Ortoptická ambulance, Brno (preventivní screeningové vyšetření zraku)

Záměry:

- Zaměřovat se na osobní rozvoj zaměstnanců a sebereflexe – průběžně.
- Posilovat týmovou spolupráci v kolektivu – průběžně.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni pedagogičtí pracovníci mají předepsanou odbornou kvalifikaci, ty, kterým část odbornosti chybí, si ji doplňují.

Pracují na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel a rozdělených kompetencí.

Dle nabídek DVPP a dostupných možností se stále sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně.

Organizace dne je vedena takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální péče o dítě.

Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů minimálně v rozsahu dvou a půl hodiny. V době, kdy působí v jedné třídě dva učitelé, jsou provozovány především činnosti, při kterých je zapotřebí zvýšené opatrnosti (např. pobyt venku)

Zaměstnanci jednájí, chovají se a pracují profesionálním způsobem.

Specializované služby pro péči o děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou dle potřeby zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky.

Záměry:

- Organizovat DVPP dle potřeb pro další zlepšování vzdělávacího procesu v mateřské škole.
- Podporovat sdílení zkušeností pedagogů navzájem v mateřské škole, ale i z jiných mateřských škol.

3.7 Spoluúčast rodičů

Mezi zaměstnanci školy a rodiči je udržována oboustranná důvěra a otevřenost, respekt, ochota spolupracovat.

Potřebám jednotlivých dětí, respektive rodin, se snažíme porozumět, vyhovět, vyjít vstříc.

Rodiče dětí jsou pravidelně a dostatečně informováni o veškerém dění v prostorech mateřské školy a na webu. Mají možnost účastnit se společných projektů a akcí.

Učitelky rodiče citlivě informují o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v celkovém rozvoji i učení. Dle potřeby se domlouvají na společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost ve všech důvěrných záležitostech.

Podle zájmu a požadavku rodičů škola podporuje rodinnou výchovu, pomáhá rodičům v péči o jejich dítě a nabízí poradenství v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Záměry:

- Organizovat Den otevřených dveří pro rodiče a veřejnost – 1x ročně.
- Zlepšit informovanost na webových stránkách školy.
- Využívat webový informační systém (např. ŠkolaOnline).
- Vytvářet cestu důvěry a vzájemné spolupráce.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Mateřská škola je zcela bezbariérová, je zabezpečena možnost pohybu a orientace dítěte v prostorách školy pomocí dostupných technických prostředků nebo lidí.

Ve škole jsou různé technické a didaktické pomůcky.

Péče bude zajištěna a přizpůsobena dle potřeb dítěte, které vyplývají z SVP.

Je nutná spolupráce se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby s jinými odborníky.

Počet dětí ve třídě je snižován v souladu s právními předpisy.

V případě přiznaného podpůrného opatření asistence je přítomen asistent pedagoga.

Vzdělávání dítěte probíhá individuálně dle potřeb dítěte.

Záměry:

- Rozšiřovat kompetence pedagogů formou DVPP nebo samostudiem odborné literatury v dané oblasti – průběžně dle aktuálního plánu DVPP.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Jsou vytvářeny takové materiální podmínky, které umožní dítěti jeho talent rozvíjet.

Mateřská škola je vybavena množstvím materiálů, didaktických pomůcek, her a knih, kterými může rozvíjet schopnost pochopení informací.

Běžné aktivity dětí jsou doplňovány o další činnosti dle zájmu a mimořádných schopností.

Zařazujeme individuální přístup při plnění samostatných prací s náročnějším zadáním.

Pedagogové se zajímají o dovednosti související se vzděláváním nadaných dětí, prohlubují si znalosti a podporují zvědavost, hledání vlastních cest, tvořivost, kombinačních schopností a originality u dětí.

Je důležitá spolupráce s rodiči, s odborníky ze školského poradenského zařízení a dalšími subjekty.

Záměry:

- Spolupracovat s vhodnými subjekty k dalšímu naplňování podpory dětí.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola je vybavena podnětnými a bezpečnými hračkami a pomůckami vhodnými pro dvouleté děti.

Vzhledem ke třídě s věkově homogenním uspořádáním pro dvou až tříleté děti je třída vybavena odpovídajícím nábytkem, umístění hraček a pomůcek je přizpůsobeno bezpečnosti dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti.

Prostředí třídy a školní zahrady poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí.

Zázemí pro hygienu je dostatečně zajištěno.

Děti mají náhradní oblečení uloženo ve svých poličkách v šatně, hygienické potřeby jsou označené a uložené ve skříňce tomu určené.

Denní režim je přizpůsoben individuálním potřebám dětí.

Adaptace probíhá individuálně v souladu potřeb dětí.

Vzdělávání probíhá ve skupinkách, individuálně, nenásilně dle potřeb a volby dětí.

K dětem je volen laskavý a klidný přístup, aby se zde cítily příjemně a bezpečně.

Záměry:

- Využívat pozvolné adaptace dle potřeb dětí a možností jejich zákonných zástupců – vždy na začátku školního roku.

3.11 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Záměry:

- Mít k dispozici materiály pro potřebnou podporu při osvojování českého jazyka (obrazový materiál, literaturu) – průběžně.
- Spolupracovat s PPP Znojmo.
- Umožnit pedagogům DVPP k danému tématu – dle potřeby.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Celkem 3 třídy:

1. třída (Veverky) – děti od 3 do 4 let;
2. třída (Broučci) - děti od 3,5 do 5 let;
3. třída (Motýlci) - děti od 4,5 do 6 let.

Vzdělávání je uskutečňováno při všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem řízených a spontánních aktivit. Třídy jsou rozděleny na tématické a pracovní koutky, didakticky zacílenou činnost provádíme za aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání a prožitkovém učení, zpravidla individuálně a ve skupinkách. Naším záměrem je nepředávat dětem hotové poznatky, ale snažíme se, aby všechny činnosti obsahovaly prvky hry a tvořivosti. Mezi oblíbené formy naplňující záměry vzdělávání, které organizujeme v průběhu celého roku, patří společné akce dětí a rodičů, výlety, divadelní představení, tematické vycházky zaměřené na roční období, aj.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Třídy jsou věkově homogenní, snažíme se dle přání zohledňovat sourozenecké vazby.

Děti se schází ve svých třídách. K odpolednímu odpočinku uléhají všechny děti za poslechu pohádky a postupně podle vlastní potřeby spánku vstávají a jsou vedeny ke klidovým činnostem.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den v každé třídě minimálně v rozsahu dvou a půl hodiny. V době, kdy působí v jedné třídě dva učitelé, jsou provozovány především činnosti, při kterých je zapotřebí zvýšené opatrnosti (např. pobyt venku, na školní zahradě).

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy jsou zveřejněna:

- na nástěnkách v mateřské škole;
- na webových stránkách školy;
- ve vývěsce před Obecním úřadem Šanov.

Osobou odpovědnou za stanovení a úpravu kritérií je ředitelka školy.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Zákonný zástupce dítěte, které bude plnit povinnost předškolního vzdělávání individuálním vzděláváním dítěte, je povinen oznámit tuto skutečnost řediteli spádové mateřské školy a to nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku.

Učitelka MŠ předá zákonnému zástupci dítěte přehled oblastí, v nichž má být dítě vzděláváno - ŠVP, Desatero pro rodiče.

K ověření očekávaných výstupů se doporučuje přinést materiály prokazující vzdělávání dítěte - výkresy, pracovní listy, výrobky,...

Ředitelka školy stanoví termíny ověření vždy na 2. polovinu listopadu a náhradní termíny na 1. polovinu prosince. Přesný termín bude zákonným zástupcům sdělen individuálně.

Zákonný zástupce dítěte je povinen zajistit účast dítěte u ověření, pokud toto nezajistí ani u náhradního termínu, ředitelka MŠ ukončí individuální vzdělávání dítěte.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Vzdělávací program mateřské školy byl vytvořen dle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Při jeho tvoření byly využívány i další informační zdroje, např. internet, konzultace se zástupci jiných mateřských škol apod. Mateřská škola se snaží usnadnit dítěti jeho další životní a vzdělávací cestu maximální podporou individuálních rozvojových možností.

Záměrem mateřské školy je dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo věku přiměřenou fyzickou i sociální samostatnost a základy kompetencí důležitých pro jeho další rozvoj a učení.

Hlavní myšlenkou školního vzdělávacího programu pro mateřskou školu je, že jediné spokojené dítě je schopné se vzdělávat a přijímat nové informace.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

- Upevňovat znalosti o přírodě založené na přímých zážitcích dítěte, nechat jim je zažívat všemi smysly, mít povědomí o významu péče o zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy.
- Rozvíjet smyslové vnímání, fantazii, senzomotorické dovednosti, intelekt, tvořivost, technickou představivost, smysl pro spolupráci a vzájemnou pomoc.
- Vést dítě, aby přiměřeně podle věku srozumitelně a bez zábran komunikovalo, a komunikaci rozvíjet obsahovou stránku řeči, která je základem myšlení, a tím přispívá k rozvoji osobnosti a společenských vztahů.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Všechny činnosti jsou realizované formou: individuální, skupinovou nebo frontální.

Formy vzdělávání jsou přizpůsobeny věku dětí, charakteru a obsahu vzdělávací nabídky. Převládají individuální formy zejména ve hrách, klidových činnostech a při pobytu venku. Skupinová výuka se střídá s frontální výukou.

Metody vzdělávání:

Základem všech činností dětí v mateřské škole během dne je spontánní hra. Pro dítě předškolního věku je hra potřebou a hlavní činností. Využíváme nápady dětí a poskytujeme jim dostatek prostoru pro hry a vlastní nápady a plány.

Hra má význam pro seberozvíjející se učení dítěte, poznání sama sebe, pomáhá dítěti překlenout rozdíl mezi reálnou a představovanou skutečností.

- Uplatňujeme metody prožitkového učení, které jsou založeny na přímých zážitcích dětí.
- *Situační metody* založené na praktických ukázkách životních souvislostí a přirozené nápodobě. Využívání situací, ve kterých se dítě učí dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje, aby pak lépe chápalo jejich smysl.
- *Didakticky cílené činnosti*, učitelkou motivované, jsou zařazovány v délce odpovídající věkovým, vývojovým a individuálním zvláštnostem dětí.

Pro rozvoj klíčových kompetencí jsou v mateřské škole uplatňovány odpovídající metody vzdělávání (spontánní sociální, kooperativní, aj.)

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Zpracování PLPP je v kompetenci učitelek. Zpracování IVP je v kompetenci ředitelky školy ve spolupráci třídních učitelek, zákonných zástupců a asistenta pedagoga.

Cílem PLPP a IVP je zajistit pro děti v mateřské škole podmínky, které reflektují a všestranně rozvíjí jejich možnosti a dovednosti s ohledem na aktuální situaci, vývojový stupeň a zdravotní stav.

V průběhu měsíců září a říjen učitelka na základě pečlivé pedagogické diagnostiky vyhodnotí děti, které potřebují podpůrná opatření a po konzultaci s ředitelkou školy určí také, zda bude dítěti vypracován PLPP nebo bude zákonným zástupcům doporučena návštěva ŠPZ.

Podpůrná opatření 1. stupně

Na základě výsledků pedagogické diagnostiky a konzultace s ředitelkou školy, zpracovávají třídní učitelky PLPP.

Jedná se o taková opatření, která pomohou dítěti v rozvoji oslabených funkcí, např. s motorickou obratností, špatnou koncentrací pozornosti, s úchopem pomůcek, s rozvojem vnímání, řeči, s verbální obratností, s dovedností reprodukovat a pamatovat si instrukce i zadání práce, střídat činnosti a respektovat tempo dítěte.

V PLPP učitelka uvede charakteristiku dítěte a popis jeho oslabených funkcí, dále navrhne cíle a metody a pomůcky pro rozvoj těchto funkcí, vhodnou organizaci výuky a spolupráci se zákonnými zástupci.

Hodnocení PLPP provádí učitelky průběžně a po 3 měsících konzultují vyhodnocení s ředitelkou školy.

Podpůrná opatření 2. - 5. stupně

Pokud nejsou dostačující podpůrná opatření 1. stupně, požádá učitelka po konzultaci s ředitelkou školy zákonného zástupce, aby navštívil ŠPZ, které může následně doporučit podpůrná opatření vyšších stupňů.

Na základě doporučení ŠPZ zpracovává učitelka IVP, který konzultuje se zákonnými zástupci dítěte, popř. asistentem pedagoga, a nechává schválit ředitelkou školy. IVP je vypracován nejpozději do 1 měsíce od obdržení správy z ŠPZ.

IVP průběžně hodnotí třídní učitelky, popř. ve spolupráci s asistentem pedagoga (minimálně 1x za 3 měsíce) a své závěry konzultují s ředitelkou, která následně rozhodne o dalším postupu.

Se zákonnými zástupci jsou realizovány individuální konzultace, dle potřeby, min. 2x za školní rok.

V případě podpůrného opatření v podobě asistenta pedagoga, je v náplni práce třídních učitelek ho metodicky vést a úzce s ním spolupracovat, jak při plánování činností pro dítě, tak jeho hodnocení.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

Shledá-li učitelka po konzultaci s ředitelkou školy, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb dítěte, doporučí zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci ŠPZ, tedy PPP nebo SPC. Obdobně postupuje i v případě, shledá-li, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná.

Zodpovědné osoby:

Nemůže-li učitelka ze závažných důvodů zabezpečit bezodkladné poskytování doporučeného podpůrného opatření, informuje ředitelku školy a škola po projednání se ŠPZ a na základě

informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte, poskytně, po dobu nezbytně nutnou, jiné obdobné podpůrné opatření stejného stupně.

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče pro děti nadané:

Škola prostřednictvím kvalitní pedagogické diagnostiky vyhledává mimořádně nadané děti a formou integrovaného vzdělávání a individualizované výuky podporuje rozvoj jejich talentu, tak aby bylo plně využito potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti.

Rozvoj a podpora mimořádných schopností a nadání dítěte je zajišťována:

- předkládáním vyššího stupně složitosti nabízených činností;
- využitím vhodných didaktických pomůcek, materiálů;
- volbou vhodných metod, forem výuky;
- individuálním přístupem;
- prací s IT technologiemi;
- nabízenými specifickými činnostmi.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let vycházíme z jednoduchých principů:

- jednoduchost
- časová nenáročnost
- známé prostředí a nejbližší okolí
- smysluplnost a podnětnost
- dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte

Při vzdělávání dětí od dvou do tří let maximálně využíváme metody práce vhodné pro tuto věkovou kategorii:

- situační učení
- spontánní sociální učení (nápodoba)
- prožitkové učení
- učení hrou a činnostmi

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Chráníme si své zdraví

Název integrovaného bloku	Chráníme si své zdraví
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním smyslem integrovaného bloku je osvojování poznatků o svém těle a dovedností k podpoře zdraví a osobní pohody, vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu, poznávání pohybových činností a sportu, podpora přirozeného pohybu. Dále pak seznámení se s různými druhy nebezpečí a ochranou před nimi (alkohol, drogy, cizí lidé), vytváření základních poznatků o bezpečnosti a pravidlech silničního provozu, seznámení s dopravními prostředky a cestovním ruchem.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Poznáváme svoje tělo; • Chci být zdravý jako rybička; • Tú, tú, tú, auto už je tu; • Už se vody nebojím; • Dny plné pohybu; • Nezdravý život - drogy, kouření, alkohol?

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápad“
		nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
		vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
	uvědomění si vlastního těla	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) zachovávat správné držení těla
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), příležitost k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
		navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
		začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
		navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
		odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
		odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

6.1.2 Jen si, děti, všimněte, co je věcí na světě

Název integrovaného bloku	Jen si, děti, všimněte, co je věcí na světě
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Záměrem integrovaného bloku je podporovat dokonalejší chápání okolního světa a přírodních úkazů, rozvíjet všechny poznávací a tvůrčí schopnosti, seznamovat se světem dospělých, jejich profesí, s technickým pokrokem v teorii i praxi, rozvíjet pracovní a výtvarné činnosti a dovednosti s různým materiálem.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • "Kdo, co čím?" - řemesla a povolání; • Hrátky s keramikou; • Ťukám, ťukám kladívkem;

Název integrovaného bloku	Jen si, děti, všimněte, co je věcí na světě
	<ul style="list-style-type: none"> Změny v přírodě - počasí, koloběh vody, vlastnosti ledu, sněhu.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</p>	<p>vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách</p>	<p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p>
<p>řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost</p>	<p>pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit</p>	<p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p> <p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	všímat si změn a dění v nejbližším okolí porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	všímat si změn a dění v nejbližším okolí porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole rozlišovat aktivity, které mohou zdravý okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímát si nepořádků a škod, upozornit na ně uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)</p>
<p>se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim</p>	<p>poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p>	<p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p>
<p>dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)</p>	<p>vytváření základů pro práci s informacemi</p> <p>rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu</p>	<p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení</p> <p>projevovat zájem o knihy, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení</p> <p>projevovat zájem o knihy, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky</p>	<p>vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách</p>	<p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p>
<p>se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu</p>	<p>rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat</p>	<p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p>
<p>ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit</p>	<p>pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit</p>	<p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p> <p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)

6.1.3 Kolem nás je velký svět, pojd' si o něm vyprávět

Název integrovaného bloku	Kolem nás je velký svět, pojd' si o něm vyprávět
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním smyslem integrovaného bloku je osvojování základních poznatků o světě a o životě, vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, živou i neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou, vytváření vztahu k rodnému místu. Dalším záměrem je usnadnit dětem vstup do MŠ a postupné začleňování do kolektivu, vést k dodržování pravidel společenského soužití, probouzet přátelství s ostatními dětmi, vést děti postupně k získávání základních vědomostí ke vstupu do ZŠ, rozvíjet u dětí lásku k rodině a bližním, uvést děti do světa kultury a umění, podporovat zájem o literaturu, knihy, divadlo, orientovat se ve světě pohádek, bajek, legend.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Ať jsi holka nebo kluk; • Každá hračka má své místo; • Mám rád svou rodinu; • Moje pohádková knížka; • Soužití lidí s jinou národností v naší vesnici, v naší zemi; • Den Země; • Co ukrývá vesmír?; • Těšíme se na výlet; • Bude ze mě školák.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem</p>	<p>seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije</p>	<p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p>
	<p>rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny</p>	<p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p>
<p>se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat</p>	<p>získání relativní citové samostatnosti</p>	<p>zorganizovat hru</p>
		<p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p>
		<p>prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p>
		<p>rozhodovat o svých činnostech</p>
<p>si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky</p>	<p>vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu</p>	<p>zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)</p>
<p>má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</p>	<p>vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení</p>	<p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</p>
		<p>vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení</p>
		<p>projevat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p>
		<p>popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)</p>
		<p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p> <p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)</p> <p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</p> <p>vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení</p> <p>projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p> <p>popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)</p> <p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p> <p>naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p>
<p>projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost</p>	<p>ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými</p>	<p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	<p>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p> <p>uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí</p> <p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p>
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	<p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p>
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	<p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p>
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	<p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p>
<p>zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti</p>	<p>vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení</p>	<p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</p> <p>vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení</p> <p>projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p> <p>popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)</p> <p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p> <p>naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p> <p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p>
<p>ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní</p>	<p>osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)</p>	<p>poznat napsané své jméno</p> <p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p> <p>sledovat očima zleva doprava</p> <p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p> <p>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		utvořit jednoduchý rým sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech chápat slovní vtip a humor učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky,	vytváření základů pro práci s informacemi	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)		zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
		projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
		zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
		vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	<p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p>
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	<p>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p> <p>uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí</p> <p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

6.1.4 Radovat se umíme, vesele svět vidíme

Název integrovaného bloku	Radovat se umíme, vesele svět vidíme
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním smyslem integrovaného bloku je prostřednictvím praktických činností si osvojovat, spoluprožívat a procítovat lidové zvyky, obyčeje a oslavy, podporovat přirozenou dětskou zvědavost a radost, vytvářet základy estetického vztahu ke kultuře a umění.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Strašidelná cesta; • Martin na bílém koni; • Čertík Bertík; • Až zazvoní zvoneček, rozsvítí se stromeček; • Tři králové; • Přiběhni k nám, zajíčku, přines něco v košíčku; • Svět čarodějů a čarodějnic; • Maminčin úsměv; • Těšíme se na karneval; • Loučení s předškoláky.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	rozvoj schopnosti sebeovládání	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy	
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)	
		ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování	
	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci		zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
			naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
			vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
			dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
			přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
			uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
			ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</p>	<p>vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení</p>	<p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p>
<p>se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy</p>	<p>osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem</p>	<p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p>
<p>napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí</p>	<p>vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat</p> <p>posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)</p>	<p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p>
<p>se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění</p>	<p>získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci</p>	<p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy	
		<p>či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p> <p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p> <p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p>	
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	<p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p> <p>naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p> <p>pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p>	
	chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	rozvoj kooperativních dovedností	<p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p> <p>spolupracovat s ostatními</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) spolupracovat s ostatními
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých

6.1.5 Sluníčko se na nás směje, v přírodě se pořád něco děje

Název integrovaného bloku	Sluníčko se na nás směje, v přírodě se pořád něco děje
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním smyslem integrovaného bloku je osvojování poznatků o proměnách v přírodě v každém ročním období, seznamování se s přírodními jevy, rostlinami, živočichy. Dále je záměrem vést k péči a ochraně životního prostředí a okolní krajiny.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Zvířata a mláďata; • Co se hemží v trávě (hmyz); • Tiše, děti, ježek spí; • Příroda a zvířata se ukládají k zimnímu spánku; • Život u rybníku; • Ptáci okolo nás;

Název integrovaného bloku	Sluníčko se na nás směje, v přírodě se pořád něco děje
	<ul style="list-style-type: none"> • Lesní království; • Košík plný ovoce a zeleniny; • Dráčku, kam letíš?; • Sluníčko se probudilo; • Jaro v plné kráse; • Hrátky v přírodě dle ročních období; • Jaro, léto, podzim, zima, vycházka je vždycky prima.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	získání relativní citové samostatnosti	rozhodovat o svých činnostech
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</p>	<p>rozvoj a užívání všech smyslů</p>	<p>vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)</p>
	<p>vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí</p>	<p>vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)</p>
<p>řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost</p>	<p>rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)</p>	
	<p>rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie</p>	<p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p>
	<p>rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu</p>	<p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p>
<p>klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo</p>	<p>rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)</p>	<p>porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p>
		<p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p>
		<p>pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p>
		<p>správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	<p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p>
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj společenského i estetického vkusu	vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	<p>získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci</p> <p>rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání</p>	<p>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p> <p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem</p> <p>zorganizovat hru</p> <p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p> <p>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p> <p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		zorganizovat hru respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího)
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Při zpracování TVP vycházíme ze ŠVP, složení dětí ve třídě, podmínek třídy, pedagogů a dalších osob působících ve třídě, požadavků rodičů a aktuální situace ve třídách. Plány integrovaných bloků se budou zpracovávat dle potřeby trvání jednotlivých podtémat a mohou se naplňovat v průběhu roku, když nastane pro jeho realizaci vhodný čas, což umožňuje lépe přizpůsobovat vzdělávací nabídku věku, potřebám a zájmům dětí.

6.3 Dílčí projekty a programy

Kurz plavání se staršími dětmi v krytém bazénu v Hrušovanech nad Jevišovkou, děti se postupně seznamují s vodou, odbourávají strach a seznamují se se základy plavání. Kurz je rozdělen do 10 lekcí za vedení učitelek MŠ.

Realizace doplňkových programů k seznamování hrátek s keramickou hlinou a jejich vypalování, logopedická intervence pro děti se špatnou výslovností, tematické vycházky zaměřené na roční období.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	Roční plán mateřské školy	Hodnocení a vzdělávání činnosti školy	1x ročně	vedoucí učitelka MŠ
Koncepce a rámec školy	Roční plán školy	Výroční zpráva	1x ročně	vedoucí učitelka MŠ
Koncepce a rámec školy	ŠVP, TVP	Kontrolní a hospitační činnost, hodnocení 1. a 2. pololetí	2x ročně	vedoucí učitelka MŠ
Koncepce a rámec školy	Schůzky s rodiči	Schůzky s rodiči	1x ročně	vedoucí učitelka MŠ
Koncepce a rámec školy	ŠVP	Dotazník pro učitelky, SWOT analýza, dotazník pro rodiče	1x za 3 roky	vedoucí učitelka MŠ
Pedagogické vedení školy	Kvalita podmínek vzdělávání	Portfolia pedagogů, sebehodnocení pedagogů, zprávy z DVPP, kontrola spotřebního koše, protokoly z tandemové výuky a sdílení, faktury za nakoupené pomůcky	1x ročně	učitelky
Pedagogické vedení školy	Systematické vyhodnocování stavu ve všech oblastech vzdělávání, podpora pozitivního prostředí školy	Systematické hodnocení práce pedagogů a zpětná vazba	1x ročně	učitelky
Pedagogické vedení školy	Podpora pedagogického sboru, profesní rozvoj pedagogů	Sebehodnocení pedagogů, podpora rozvoje pedagogických schopností začínajících pedagogů	1x ročně, průběžně	učitelky
Kvalita pedagogického sboru	Splnění odborné kvalifikace dle zákona, jednání pedagogů s rodiči dětí, kolegy a dalšími členy komunity s respektem.	Týmová práce, vzájemné hospitace k předávání poznatků, zájem o samostudium, kurzy, semináře	průběžně během školního roku	učitelky

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Vzdělávání	Harmonický rozvoj vědomostí a dovedností	Promyšlenost a harmonizace vzdělávání v souladu s kurikulárními dokumenty (RVP, ŠVP), vhodné formy a metody vzdělávání	průběžně během roku	učitelky
Vzdělávací výsledky	Dosažení takových znalostí, vědomostí a kompetencí, které dětem zajistí jejich úspěšnost v dalším vzdělávání	Orientační záznamy, pedagogická diagnostika dítěte	průběžně během školního roku	učitelky
Vzdělávací výsledky	Dosažení znalostí, vědomostí a kompetencí	Hodnocení s dětmi, co se povedlo a co ne, na co se zaměřit, denní poznámky do sešitu Hodnocení	denně	učitelky
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	Poskytování individuální podpory všem dětem, které ji potřebují	Sledování výsledků a pokroků dětí s PLPP a skupin dětí se specifickými vzdělávacími potřebami, dle zájmu dítěte mohou být k hodnocení a plánování vzdělávání přizváni další kolegové nebo odborníci, přizpůsobení prostřední třídy a učební aktivity i pro děti s PLPP	průběžně dle potřeby	učitelky